

Pædagogisk læreplan for

Pilekvisten, Bjerringbro

2020

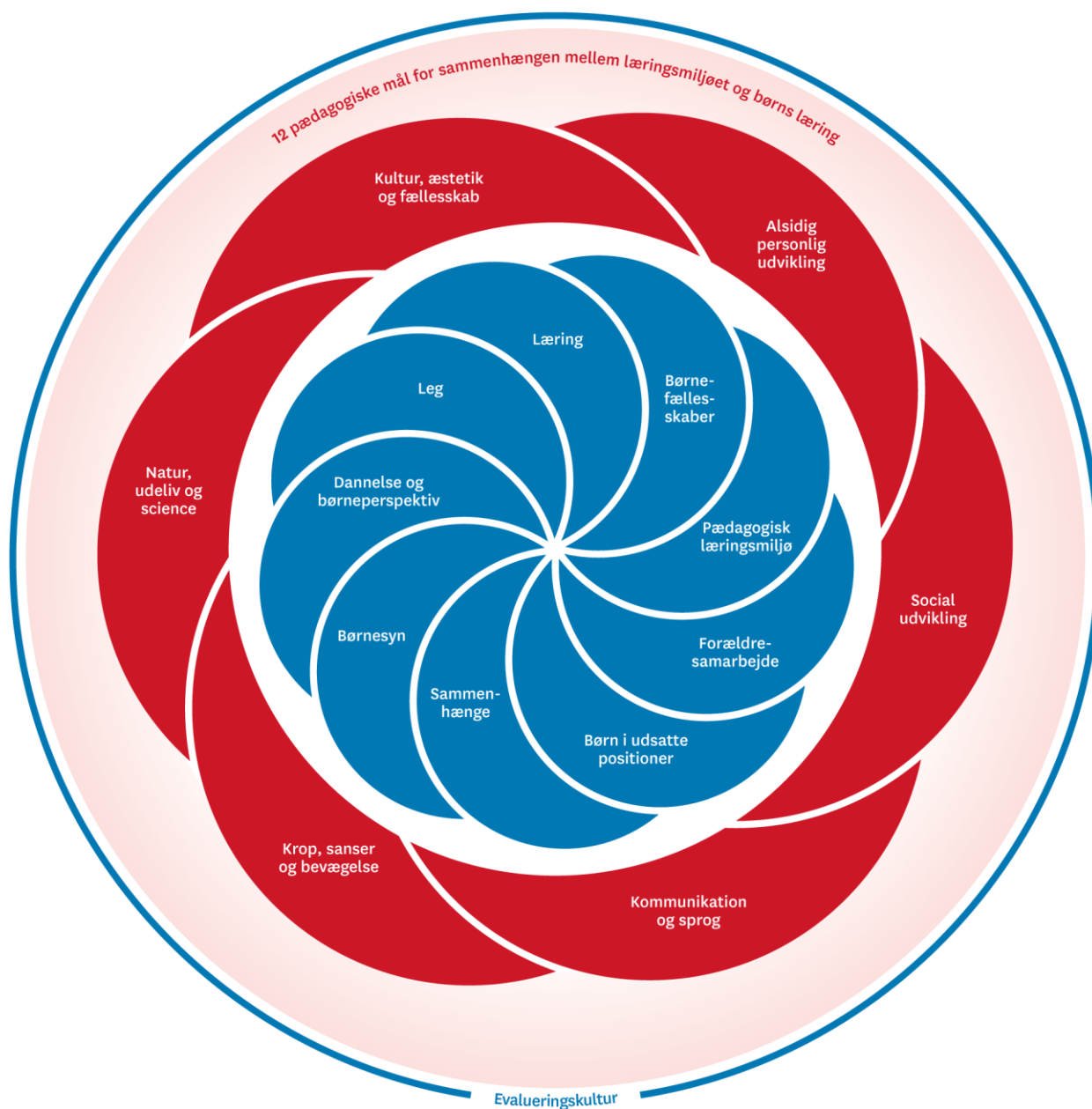

I Pilekvisten skaber vi sammen med
forældre tryghed, trivsel og læring for alle

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i publikationen [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#). Publikationen samler og formidler

alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor henvises der

gennem skabelonen løbende til publikationen. På sidste side i skabelonen er der yderligere information om relevante inspirationsmaterialer.

Hvem er vi?

Præsentation af os i Pilekvisten

Børnehuset Pilekvisten er et nybygget børnehus fra maj 2016, beliggende i Bjerringbro, Pilevej 7. Børnehuset er en alders integrerede institution med plads til børn i alderen 0-6 år. Vores hus er indrettet med to basisgrupper i børnehaven: "Alferne" og "Troldene". Her er plads til 60 børn. I vores vuggestueafdeling har vi plads til 20 børn.

Børnehusets fysiske rammer

I vores børnehus, kan vi tilbyde et helt fantastisk børnemiljø. I indretningen er der lagt vægt på glade farver, store rum med masser af lysindfald, små nicher til stille leg, læsning og dukkekrog. Vi har et fællesrum som indbyder til fælles leg og samvær på tværs af grupperne. Her har vi også motorikrum med klatrevæg, et kæmpe spejl, balancebomme, værksteder og kreative rum.

Børnehusets legeplads

I forbindelse med at vi er et i nybygget hus, har vi også fået etableret en ny og spændende legeplads. Terrænet er kuperet med store træer og små nicher omgivet af hæk, som med tiden kan skabe rum for små gemmesteder. Der er et stort område med gynger, klatretårn og rutchebane. Derudover er der også en separat legeplads til vuggestuen med sandkasse, legehus og gynger. I forbindelse med legepladsen, ligger en eng, hvor vi sammen med børnene kan blive udfordret for her er både Tarzan– Mooncar og fodboldbane.

På engen, er der også bål sted med borde og et sejl, så vi kan finde skygge om sommeren og finde læ for regnen.

Børnehusets beliggenhed

Børnehuset ligger i udkanten af Bjerringbro med Grundfos som nærmeste nabo. Vi har mange gode muligheder for at benytte den omkringliggende natur. – Særlig skoven er vi tæt på og bruger aktivt i hverdagen.

Vi har også mulighed for at gå til Kællinghøj og Gudenåen. Vi har gode busforbindelser indenfor gåafstand – det giver os mulighed for at tage på ture til de omkring liggende byer.

Børnehusets personale og ledelse

Pilekvisten hører under område Sydøst, Viborg kommune der geografisk dækker Bjerringbro og Rødkærsbro. De kommunale børnehuse samt dagplejen i dette område har fælles områdeledelse, der har kontor på Pilevej 7, Bjerringbro.

Personalegruppen består af en fuldtidsleder, pædagoger, pædagogiske assistent, pædagogmedhjælper og en kost- og eneansvarlig. Vi har fuldkostordning i børnehuset og prioriterer højt at give børnene nogle sunde madvaner og gode sanseoplevelser.

Pædagogisk grundlag

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag.”

”Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark.”

”De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.

- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”

”Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud.”

”Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre.”

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Først forholder I jer til de fem elementer:

- Børnesyn
- Dannelse og børneperspektiv
- Leg
- Læring
- Børnefællesskaber.

I kan beskrive elementerne samlet eller hver for sig.

De øvrige elementer i det pædagogiske grundlag skal ifølge loven fremgå særskilt af den pædagogiske læreplan. Disse elementer forholder I jer til lidt senere.

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børn

Børnesyn.

I Pilekvisten vil vi kendes på at være anerkendende og have fokus på børnenes ressourcer samt understøtte læring i børnefællesskaber. Vi tager udgangspunkt i at ethvert barn er unikt og kompetent og skal mødes som sådan.

Det gør vi ved:

At se det enkelte barn og familie i forhold til ressourcer, behov og kompetencer

At vi ved første møde med familien får et indblik i barnets liv, trivsel og udvikling.

At vi skaber tryghed og gensidig tillid og respekt omkring forældresamarbejdet. Forældresamarbejdet er med afsæt i at forældrene er de vigtigste i barnets liv og dermed også har et stort ansvar for det gode samarbejde.

At vi holder hinanden orienteret om hvad der sker i og omkring barnets liv.

At vi møder barnet hvor det er i forhold til nærmeste udviklingszone.

At vi arbejder i både mindre og større grupper for at understøtte den styrkede læreplan.

Dannelse og børneperspektiv.

Vores dagtilbud skal fremme børns trivsel, læring, udvikling og dannelse gennem trygge og pædagogiske læringsmiljøer, hvor legen er grundlæggende.

Barndommen har værdi i sig selv, og det pædagogiske læringsmiljø tager udgangspunkt i et børneperspektiv, uanset om der er tale om hverdagssituationer eller aktiviteter planlagt af voksne og/eller børn.

I Pilekvisten arbejder vi med at inddrage børnene i dannelses- og demokratiske processer gennem hele børnehavelivet, så de får de bedste muligheder for læring, trivsel og udvikling.

Leg.

Legen har en værdi i sig selv, og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.

I Pilekvisten vægter vi:

At vi skaber rammer hvor børnene kan indgå i nogle positive relationer og venskaber.

At de hver især er en del af et fællesskab på tværs af alder, køn, grupper og kulturer.

At vi sikrer at vi kan være forskellige i fællesskabet og dermed også i legen.

At legen kan være med til at styrke barnets motorik, nysgerrighed, fantasi, venskaber, kreativitet, selvværd, sprog, indlevelsessevne, identitet mm.

At de voksne er rollemodeller i forhold til at sætte lege i gang, som børnene selv kan bygge videre på.

At de voksne kan guide børnene og være bevidste om, hvornår de voksne skal trække sig, så børnene

kan lege uforstyrret i de etablerede legerelationer.

Læring.

Fra barnet møder ind i Pilekvisten og til det går hjem om eftermiddagen sker der læring uanset barnets alder og udvikling. Det forudsætter dog at vi som professionelle får skabt et trygt og tillidsfuldt forhold til barnet.

En god og positiv atmosfære betyder i vores hus, at det enkelte barn bliver mødt med en anerkendende omgangstone. Dette er med til at skabe en grundlag for, at der kan skabes læring, udvikling og trivsel hos det enkelte barn.

Læring sker som sagt hele dagen. Børnene møder aktiviteter, der tager afsat i noget planlagt, hvor der er besluttet, om det skal foregå i enten større eller mindre grupper. Det kan også være spontane aktiviteter, hvor det er børnene der har foreslået noget, eller i forbindelse med hverdags aktivitet som samling, toiletbesøg, garderoben, måltider m.v. Som pædagogisk personale i daginstitutionen er vores vigtigste arbejde at få skabt en trygheds- og tillidsrelation til det enkelte barn og dets familie, samt at vedligeholde relationen. Det gøres ved at se og anerkende barnet og familien ved modtagelse og afhentning hver dag. I løbet af dagen bliver barnet også mødt anerkendende og positivt. Vi ser vigtigheden i at have gode dialoger både med det enkelte barn, men også i grupper f.eks. når vi spiser, arbejder med temaer, på legepladsen. Relationen er fundamentet for læring/trivsel. Børnene vil blive mødt af et engageret personale, der er opmærksom på det enkelte barn og fællesskabet. Vi arbejder ud fra de 3 læringsrum, og er hele tiden bevidste om, hvilken rolle vi har som pædagogisk personale. Vi er rollemodeller hvad enten "vi går foran" eller "vi går ved siden af" eller "vi går bagved" og følger barnets initiativ. I løbet af en dag er der en vekselvirkning mellem tilrettelagte aktiviteter og spontane oplevelser og leg og dermed også en godt samspil mellem voksen og barneperspektiv. De planlagte aktiviteter/temaer tager udgangspunkt i det nære omkring os, fordi det er det både børn og voksne er optaget af og stiller sig undrende overfor. For os er det nære: den omkringliggende natur med hvad der gemmer sig - årstiderne - kultur, såvel dansk som fremmed kultur osv. Vi planlægger aktiviteter og temaer ud fra SMTTE-modellen og anvender strukturtavle.

Børnefællesskaber.

Relationer og venskaber er afgørende.

Det er vigtigt, at personalet arbejder inkluderende, så alle børn oplever at være en del af fællesskabet, samt blive respekteret og lyttet til.

I Pilekvisten betyder det:

At vi giver barnet mulighed for at indgå i forpligtende fællesskaber og i sociale sammenhænge.

At vi skaber rum for at barnet får skabt venskaber og har det sjovt sammen med andre børn på tværs af alder, køn og kultur.

At vi støtter op om at alle børn får etableret venskaber.

At vi skaber tid og rum for såvel etablerede ven skaber som nye venskaber.

Pædagogisk læringsmiljø

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.”

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

I Pilekvisten, arbejder vi med en vekslen mellem voksentilrettelagte aktiviteter, hvor de voksne viser vejen, og muligheden for at børnene får spontane oplevelser, fri leg og mulighed for at bruge deres fantasi.

Udover dette tænker vi også læring ind i hverdagens rutiner ved f.eks. bleskift, spisning og i garderoben.

Vi følger børnenes spor, inddrager dem og giver dem medbestemmelse i hverdagen.

Se ill. nedenfor

For os er det vigtigt, at det pædagogiske arbejde er reflekteret, så når vi arbejder med læring og udvikling, gør vi det ud fra vores kendskab og erfaringer, omkring det enkelte barn og dets kontekst.

Børn lærer på forskellige måder.

Der er forskel på hvilke aktiviteter, oplevelser m.v., der særligt inspirerer, motiverer og giver mening for det enkelte barn og for børnegruppen som helhed.

De voksne omkring barnet har stor betydning i forhold til barnets læring, dannelse og udvikling.

	Børn har ringe indflydelse på form og indhold	Børnene har høj indflydelse på indhold og form
De voksne har høj grad af indflydelse på indhold og form	1. Læringsrum Voksenskabtlæring. Den voksne går foran barnet. Den voksne har sat et bestemt indhold på programmet. Børnene skal lære noget bestemt.	2. Læringsrum Voksenstøttet læring. Den voksne går ved siden af barnet. Den voksne støtter og udvikler sammen med børnene. Børnenes medbestemmelse er medtænkt i projekter og aktiviteter. Støtte børns læring gennem samtaler. F.eks. følge børnenes spor.
De voksne har lav grad af indflydelse på indhold og form		3. Læringsrum Leg og spontane oplevelser. Den voksne går bag ved barnet. Den voksne skaber muligheder og udfordringer gennem tilrettelæggelse af et miljø for leg og oplevelser. De pædagogiske handlinger ligger underforstået i miljøet. F.eks. ved overvejelser over legepladsens indretning.

Fig. 1: De tre læringsrum (Basil Bernstein 2001)

Vi prioriterer i vores pædagogiske læringsmiljøer at skabe strukturer som tilgodeser det enkelte barn og dets mulighed for trivsel, udvikling, dannelse og læring-strukturer med udgangspunkt i muligheden for dialog, øvelse af selvhjulpethed, relations dannelse og barnets generelle udvikling.

Samarbejde med forældre om børns læring

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring.”

Hvordan samarbejder Pilekvisten med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Samarbejdet med forældrene omkring barnets udvikling, trivsel og dannelse er meget vigtigt for os.

Det kræver at vi i hverdagen har et tæt samarbejde forældre og personale imellem og begge ved at det er et fælles ansvar.

Vi kommunikerer med forældrene i det daglige, når de afleverer og henter deres børn.

Alle forældre tilbydes en samtale efter barnet har været hos os i ca. 3 mdr. Der holdes samtaler i forbindelse med overgange, fra vuggestue til børnehave og fra børnehave til skole. Vi følger aftalerne om samtaler som beskrevet i TOPI. Forældrene er altid velkomne til at bede om en samtale.

Vi informerer om planlægninger og aktiviteter til forældrene via AULA, og ligger også billeder samt små fortællinger fra vores hverdag der. Vi er meget bevidste om at fortælle de små historier fra hverdagen og hvorfor vi gør som vi i arbejdet med børnene.

Børn i udsatte positioner

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.”

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

Alle børn er unikke og har forskellige udgangspunkter og forudsætninger.

Vi arbejder ud fra et anerkendende livssyn. Dette ses også i forhold til børn med særlige behov. Vi ser på barnets ressourcer.

Alle børn skal alle opleve at være anerkendt og værdsat, udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter og vores læringsmiljøer skal tage højde for børn i udsatte positioner.

Vi skal sikre, at disse børn har adgang til børnefællesskaber, hvor de oplever trivsel og udvikling.

Det er vigtigt, at personalet støtter børn i udsatte positioner til at blive inkluderet i legen med andre børn og indgå i børnefællesskaber.

I Pilekvisten ser vi hvert barn som unikt og møder barnet med anerkendelse og har fokus på barnets ressourcer, kompetencer og potentialer. Vi bruger TOPI trivselsskemaer to gange om året.

Når vi har børn i gule og røde positioner, inddrages forældrene, så vi sammen kan analysere barnets udfordringer og udarbejde en handleplan. På den måde sikrer vi barnets trivsel og udvikling.

Vi bruger den tværfaglige model og afholder ”Tværfagligt forum” i samarbejde med vores psykolog, som er tilknyttet vores hus. Vi kan også invitere andre samarbejdspartnere ind som ergoterapeut, fremskudt socialrådgiver og sundhedsplejerske. Her kan vi sammen blive klogere på at finde de bedste muligheder og tiltag, som er nødvendige for barnets trivsel og udvikling.

Sammenhæng til børnehaveklassen

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen.”

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen?

I Pilekvisten prioriterer vi en struktur, der forbereder børnene til at kunne begynde i skole, og understøtter deres nysgerrighed i forhold til kommende skolestart.

Vi giver børnene mulighed for at indgå i et større børnefælleskab med fokus på skoleparathed – turde stå frem, møde nye udfordringer, lytte, turtagning, modtage samt efterleve en kollektiv besked og øve vedholdenhed.

Vi har i samarbejde med skolen udarbejdet et materiale i forhold til overgangen. I overgangen er der lagt vægt på, at der kommer pædagogisk personale fra SFO på besøg i børnehaven. Vi besøger også skolen sammen med børnene. Her har vi en "Prøvedag" i 0. klasse.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn."

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

I vores arbejde med at etablere pædagogiske læringsmiljøer for børn vurderer vi, at det er vigtigt at inddrage lokalsamfundet.

I Pilekvisten bruger vi naturen og byen omkring os.

Vi besøger også de andre børnehuse i byen.

Vi tager på ture til det lokale bibliotek, hvor vi bl.a. læser i bøger, låner bøger, ser teaterforestillinger og lign.

Vi er tæt på Grundfos og bruger deres viden og tanker om innovation

Vi har et samarbejde med den lokale kirke.

Vi har et samarbejde med dagplejerne i Område Sydøst.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

”Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal indtages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.”

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Fysiske børnemiljø:

Vi er bevidste om at bruge hele vores hus, så vi fordeler os både ude og inde.

Vores uderum er også et læringsrum for os.

Vi har tænkt meget over indretningen og farverne i vores rum, hvor hvert rum har nogle forskellige funktioner. Rum der udfordrer og giver mulighed for at være aktiv eller at fordybe sig.

Psykiske børnemiljø:

Vi er opmærksomme på, at vi som personale via vores kropssprog, tone og handlinger, er rollemodeller for børnene og for hinanden.

Vi arbejder med at skabe den gensidige respekt og tolerance, børnene imellem.

Vi giver plads til børns forskelligheder, da hvert barn er unikt og skal behandles forskelligt, og personalets skal være opmærksomme på at forebygge mobning børnene imellem.

Vi arbejder med børnene i små grupper, så der er plads og rum til, at det enkelte barn kan trives og udvikles.

Æstetiske børnemiljø:

Vi dokumenterer børnenes aktiviteter, kreationer udstilles i glasmontere og på vægge, hvor børnene kan vise forældre og andre børn, hvad de er optagede af

Vi arbejder med dokumentation i børnehøjde og med at følge børnenes interesser og spor i planlægningen af aktiviteter

Vi ønsker at børnene er kreative, og har fokus på forskellige aktiviteter i børnehøjde og i små grupper. Aktiviteter hvor processen og dialogen er vigtigt, som nødvendigvis ikke har et bestemt mål.

De seks læreplanstemaer

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.”

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I Pilekvisten:

Børns alsidig personlige udvikling sker bedst i et miljø, hvor barnet bliver set og anerkendt for det unikke individ det er.

I vores børnehus arbejder vi for at få skabt et miljø, som understøtter dette.

Det gør vi ved at have fokus på modtagelsen af barnet og familien. Det er her, vi kan skabe en trygheds og gensidigt tillidsforhold. Vi vægter det nære i forholdet mellem barn og voksen i dagligdags aktiviteter. Det gør vi ved at være nærværende sammen med børnene eks. Når vi spiser, leger og er på legepladsen.

Vi oplever, at barnet når det er trygt, får lyst til at blive en del af det store fællesskab, og finder sin rolle der.

I fællesskabet lærer barnet om samspillet med andre børn, på godt og ondt.

På sigt oplever barnet både sig selv og andre at håndtere konflikter.

Det er vores opgave som pædagogisk personale, under hensyn til barnets alder og kompetencer at støtte op om barnets udvikling. Børn skal blive selvstændige individer, der kender egne grænser og kan tage egne initiativer og valg. Samtidig skal de kunne være sammen med, tage hensyn og forsøge at forstå andre mennesker. Vi udvikler vores "selv" i samspil med andre. Det er derfor en vigtig pædagogisk opgave at støtte op om barnet gennem ord og handlinger, for at barnet er i trivsel og god udvikling.

Vuggestue:

Vi følger vores struktur i vuggestuen, hvor børnene bliver delt i mindre grupper, da det giver mere tid til det enkelte barn, og vi bestræber os på at alle børn bliver set og føler sig set. Vi er bevidste om hvem vi sætter sammen i forhold til relations dannelse og udviklingsniveau. Vi ser på hvilke børn, der fungerer godt socialt, og hvem der kunne have glæde af at tilbringe mere tid sammen.

Praksiseksempler

Vi ser at barnet bliver understøttet og anerkendt i at vise sine følelser

Vi ser at barnet får hjælp til at sætte ord på stemninger og følelser og til at håndtere disse.

Vi ser at der arbejdes ud fra nærmeste udviklingszone.

Børnehave:

Vi ser børnene og giver dem mulighed for at være i centrum

Vi støtter de ideer og initiativer børnene kommer med

Vi støtter og guider børnene i at tage ansvar, skabe relationer og vise hensyn overfor andre

Praksiseksempler

Vi ser at barnet er tryk ved at henvende sig til en voksen og spørge om hjælp.

Vi ser at barnet f.eks. ved samling gør opmærksom på egne ideer.
Vi ser at en voksen og to børn henter maden til frokost i køkkenet. Børnene præsenterer maden for de andre børn i gruppen ved at fortælle hvad vi skal spise. Derefter hjælper de med at servere maden på bordene. Når maden er serveret, er vi klar til spisning.

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling

Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag

Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I Pilekvisten:

Vi udvikler os som mennesker i sociale fællesskaber og i samspil med andre børn og voksne.

Det er vigtigt, at børn oplever at høre til, at være en del af et fællesskab.

For det enkelte barn er det vigtigt at have mulighed for at kunne skabe og indgå i nogle positive

Relationer. For at dette kan lade sig gøre, skaber personalet rammer, hvor børnene kan indgå i fællesskaber på tværs af alder, grupper og kulturer

For at barnet kan opleve sig selv som en aktiv og betydningsfuld part i fællesskabet, må barnet opnå kendskab til og forståelse af menneskers forskelligheder og ligheder.

Demokratiske samspilsregler er også en del af det, barnet har mulighed for at tilegne sig i løbet af tiden i børnehuset dvs. medbestemmelse, medansvar og forståelse af andres perspektiv.

Vi spejler os i hinanden, sammenligner os i forhold til og med andre. Vi er hinandens forudsætninger, for at opleve os som en del af en gruppe, eller en familie. Vi skal dele oplevelser og følelser, som styrker os i, at vi hver især er betydningsfulde for andre, og ethvert barn skal derfor være en del af et eller flere fællesskaber.

Vuggestuen:

Vores fokus er at få skabt rum, tid og mulighed for at børnene kan se og møde hinanden i positiv og trygge relationer. Det sker både i mindre og større fællesskaber.

Vi voksne italesætter både egne og handlinger og følelser, men også børnenes. Vi understøtter og motiverer det enkelte barn i at italesætte såvel følelser som handlinger. Ved at vi er anerkendende, inkluderende, støttende og guidende, hjælper vi barnet til at møde andre børn med respekt og empati.

For at være rollemodel er det vigtigt at personalet viser glæde, er nærværende og i trivsel.

Praksiseksempler:

Vi ser at barnet viser interesse og initiativ til kontakt med de andre børn

Vi ser at barnet øver sig i at udtrykke sig i fællesskabet, både verbalt og empati.

Vi ser at barnet øver sig i at aflæse andre børns mimik og fagter.

Børnehave:

Vi skaber sociale fællesskaber, hvor børnene oplever at høre til samt gennem medindflydelse bliver aktive medspillere til lege, aktiviteter og samvær.

Vi guider og støtter børnene i at skabe relationer på tværs af køn, kultur og alder, i at sige til og fra, at mærke egne følelser samt kunne sætte sig ind i andres følelser samt udsætte behov.

Vi støtter og guider børnene i forhold til sociale spilleregler.

Praksiseksempler:

Vi ser at barnet har skabt venskaber og har det sjovt sammen med andre børn

Vi ser at barnet har empati og forståelse overfor andre børn.

Vi ser at børnene hjælper hinanden i både garderoben og når vi spiser.

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I Pilekvisten:

Vi er meget bevidste om at bruge sproget i alle dets nuancer gennem hele dagen. Som mennesker anvender vi sprog, for at vi kan gøre os forståelige for omverdenen.

Et nuanceret sprog, evnen til at opbygge sætninger og stort ordforråd, har betydning for vores oplevelse af at blive forstået af andre, og kunne begå os i verden omkring os. Derudover har barnets sproglige kompetencer betydning for dets evne til at udvikle læse-, skrive- og matematiske færdigheder senere i livet.

Vuggestuen:

Vi leger med sproget gennem sang, musik og rim og remser. Vi voksne italesætter handlinger, følelser og intentioner. Vier bevidste om at vi altid kommunikerer, både verbalt og non verbalt. De voksne sætter ord på situationen og barnets følelser, samt italesætter barnets muligheder.

Vi spørger nysgerrigt ind, til det børnene er optaget af.
Vi lærer børnene at lytte til hinanden.

Praksiseksempler:

Vi ser at barnet har lyst til at deltage aktivt til vores samling.
Vi ser at børnene begynder at sætte ord på egne handlinger. Vi ser at barnet efterspørger med ord og fagter bøger, spil og Ipad.

Børnehaven:

Vi spørger nysgerrigt ind, til det børnene er optaget af
Vi er gode og positive rollemodeller, som sætter ord på
Vi hjælper børnene til at indgå i dialoger – fx på legepladsen, til samling og spisning
Vi opfordrer og støtter børnene i at sætte ord på, det der optager dem
Vi lærer børnene at lytte til hinanden.
I samarbejde med logopæden kvalificerer vi sprogundervisningen til det enkelte barn.
Vi anvender sprogvurderinger, som et pædagogisk redskab til at højne sprogundervisningen.

Praksiseksempler:

Vi ser at barnet viser interesse og initiativ til at afprøve skriftsproget – ved at skrive og lege med tal, rim og remser.

Vi ser at barnet viser engagement ved dialogisk læsning

Vi ser at barnet bruger sproget til at tage kontakt, få hjælp og til konfliktløsning.

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen”.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I Pilekvisten:

For os er det vigtigt at vi skaber rammerne for at børnene har lyst til at bruge deres krop til bevægelse. At de mærker at få pulsen op. Vi har derfor indrettet os med det for øje både indenfor og udenfor. I vores hus er der rig mulighed for at udfordre og stimulere det motoriske i vores motorikum. På vores legeplads har vi et kuperet terræn hvor der er mulighed for at klatre, gynge, ructhe og cykle. På vores tilhørende eng, er der tarzanbane, cykelbane og fodboldbane. Dette er også med til at styrke og udfolde deres motoriske færdigheder, udholdenhed og bevægelighed. Børn undersøger verden gennem brug af kroppen, og det de sanser. Børnenes kendskab til, og brug af kroppen, sanserne og bevægelse styrker deres forudsætninger for udvikling og trivsel. Derfor skaber vi læringsmiljøer, hvor børnene har mulighed for at erfare verden med og gennem deres krop.

Vuggestuen:

Vi udfordrer børnene motorisk både inde og ude. Indendørs benytter vi puderummet og tager sansegyngen frem. Udendørs bruger vi legepladsen, som er kuperet terræn, og gynger og rutsjebane stimulerer sanserne. Vi finder cykler og scootere frem, så der er til forskellige udviklingsniveauer. Vi tager på ture i engen hvor terrænet er ujævnt og udfordrende.

Vi udfordrer og styrker børnenes motorik, når de skal kravle op på puslebordet og i krybberne.

Praksiseksempler:

Vi ser barnet har lyst til at bevæge sig og få fart på.

Vi ser barnet viser interesse for at udforske, smage, lugte, føle og smage.

Vi ser barnets glæde ved sang og spille på instrumenter

Børnehaven:

Personalet er vigtige rollemodeller i forhold til sundhed i et bredt perspektiv - eks. sund kost og glæde ved bevægelse. Vi er aktive rollemodeller som igangsætter alderssvarende lege og aktiviteter både ude og inde. Vi støtter børnene i at udforske verden gennem deres krop og sanser, for at de får fornemmelse af egne kropslige ressourcer – bl.a. ved indretning af rum såvel ude som inde

Praksiseksempel:

Vi ser at barnet spontant efterspørger fysiske aktiviteter og gerne vil med på tur ud af huset.

Vi ser at børnene gerne vil deltage i madlavningen og smage på den mad der bliver serveret.

Vi ser at barnet gerne vil se, røre, lugte og lytte når vi er på skovtur.

Natur, udeliv og science

”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science

Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag

Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I Pilekvisten:

Vi har en stor dejlig legeplads, som er meget kuperet i terræn, med grønne områder omkring Børnehuset. Vi er tæt placeret på by og eng. Vi har fokus på glæden ved at være i naturen. Vi bruger gerne Naturvidenskabens hus, som ligger i Bjerringbro.

nyder årstidens skiftene, såvel en regnvejrsdag med tid til at hoppe i vandpytter, som en solskinsdag ved engen. Vi har fokus på at lære, være og værne om naturen. Vi lader os inspirere af materialer som vi indsamler, studerer og bruger samt genbruger ind i vores projekter. Naturen rummer rige muligheder for at udfordre sig selv og hinanden.

At kigge på smådyr og kravl kan tiltrække alle børn og voksne. Nogle børn nøjes med at kigge lidt på afstand, mens andre stiller spørgsmål og gerne vil tæt på. Naturen byder også på spiselige ting som indsamles, bruges og læres om. Vi taler meget om at vi sammen skal passe godt på naturen og om hvordan vi sammen kan gøre det.

Vuggestuen:

Vi går tur i nærområdet, på legeplads, i skov og i by.

Vi sår blomster, karse og følger processen. Vi snakker om, hvad frøene bliver til, og børnene er med tit at vande blomsterne.

Vi snakker om dyr, som vi ser på vores gåture, løfter en sten og ser, hvem der bor her.

Praksisfortællinger:

Vi ser at barnet bemærker ”skovsvineri” og hjælper med at holde naturen ren

Vi ser at barnet værner om dyr, planter og træer.

Vi ser at barnet iagttager og går på opdagelse i materialer og småkravl på engen.

Børnehaven:

Vi hjælper børnene med at få kendskab til de forskellige årstider

Vi hjælper børnene med at udforske materialerne i naturen, og gennem deres naturoplevelser får de

udviklet deres sanser

Vi hjælper børnene med at få viden om naturen og planter og de dyr og kryb der lever i Danmark

Vi tilrettelægger læringsmiljøet, så børnene får mulighed for at eksperimentere med mængder, rum

og form som en begyndende matematiske opmærksomhed.

Praksisfortællinger:

Vi ser at barnet viser glæde og nysgerrighed ved at komme ud i naturen.

Vi ser at barnet bemærker ændringer og lægger mærke til detaljer i naturen.

Vi ser at børnene ser de muligheder naturen byder på og bruger den i deres leg.

Vi ser børnene vil vide mere og undersøger nærmere på Ipad, når de kommer tilbage til huset.

Kultur, æstetik og fællesskab

”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I Pilekvisten:

I vores børnehus har vi fokus på at lære børnene om danske traditioner og værdier. Med afsæt i egne værdier er det også vigtigt at børnene lærer om andre kulturer. Det er gennem mødet med andre og det anderledes, at man definerer sit eget kulturelle ståsted og genkender egne kulturelle rødder. Mødet med andre udtryksformer giver børnene kendskab til at menneskers sprog, vaner og levevilkår kan være forskellige.

Vuggestuen:

At give børnene mulighed for at deltage i Pilekvistens traditioner, omkring danske traditioner, højtider og mærkedage.

At skabe læringsmiljøer med fokus på kreative aktiviteter indeholdende adgang til forskellige materialer og udtryksformer

At børnene oplever forskellige kunstarter – fx ser teater på biblioteket, hører forskellig slags musik og har adgang til forskellige bøger

Praksiseksempler:

Vi ser at barnet viser glæde ved at fejre sin og andres fødselsdage.

Vi ser at barnet peger på og efterspørger at få læst en bog.

Vi ser at barnet viser glæde ved at synge kendte og mindre kendte sange.

Børnehaven:

At give børnene mulighed for at deltage i Lyngens Børnehus' traditioner, omkring danske traditioner, højtider og mærkedage.

At skabe læringsmiljøer med fokus på kreative aktiviteter indeholdende adgang til forskellige materialer og udtryksformer

At børnene oplever forskellige kunstarter – fx ser teater på biblioteket, hører forskellig slags musik og har adgang til forskellige bøger

Praksiseksempler:

Vi ser at børnene udviser forventningsglæde og genkendelsesglæde ved vores højtider og traditioner.

Vi ser at barnet udviser interesse og nysgerrighed for andre kulturers traditioner.

Vi ser at barnet selv efterspørger materialer og kunstneriske aktiviteter.

Evalueringskultur

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.”

Det er ikke et lovkrav at beskrive dagtilbuddets dokumentations- og evalueringspraksis i den pædagogiske læreplan, men det kan være en fordel i udarbejdelsen af læreplanen at forholde sig til den løbende opfølgning og evaluering af indholdet i læreplanen.

Hvordan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

I Pilekvisten:

Vores styrkede læreplanen er vores vigtigste arbejdsredskab til planlægning og evaluering af vores pædagogiske praksis. Vi anvender læreplanen løbende til både at fastholde og udvikle på vores fælles pædagogiske ståsted. I planlægningen af pædagogiske tiltag indgår overvejelser og beslutninger, om hvordan vi vil evaluere på det vi sætter i gang. Vi bruger AULA og Børnehusets hjemmeside, til dagbogsopslag samt billeddokumentation. Vi evaluerer løbende ved hjælp af praksisfortællinger, video/foto og SMTTE – model. Vi drøfter børnehuset tiltag med hinanden, på personalemøder og gruppemøder, og inddrager gerne børnehusets forældreråd.

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Her kan I fx kort beskrive, hvordan evaluering af læreplanen kan ses i forhold til jeres evalueringskultur i hverdagen.

Pilekvisten:

Vi vil have det som fast punkt på dagsordenen på den årlige personaledag.

Vi vil en gang i kvartalet have en evaluering af Den styrkede læreplan i forhold til de temaer/projekter vi afvikler.

Vi vil have mere fokus på i hvilket omfang Den Styrkede Læreplan er inddraget i vores tiltag, og i hvilket omfang.

Vi vil anvende SMTTE modellen til evalueringen.

Her kigger vi på vores tiltag og bragte de, de tegn vi ønskede at se, og hvor bragte det os hen?

Evalueringen baseret på hverdags beskrivelser og observationer